

LA MISSIÓ DE LA UNIVERSITAT

Maria Josep Cuenca

La Universitat és, en essència, tradició i modernitat. Si la primera característica la fa, entre altres coses, dipòsit de coneixement i de mètodes d'estudi i anàlisi, la segona demana un posició capdavantera de la institució i els seus membres en l'adaptació als canvis científics, docents i de l'entorn. En aquest marc, no fa gaire que es parla de la tercera missió de la Universitat, concepte poc precís que engloba el que es coneix com a *transferència de coneixement*, entesa en sentit més o menys ampli. La tercera missió, per implicatura, fa emergir les de primera (la docència) i segona (la recerca). La diferència entre la primera i la segona missió és clara, però no ho és la de la tercera amb les altres dues. La tercera missió s'encobreix amb la docència en un punt gairebé sempre obviat: la principal transferència de coneixement que fa la Universitat és la formació de titulats superiors que hauran d'integrar-se en els estrats alts de l'activitat econòmica i social i que inclou també la formació de joves investigadors, que han de representar el relleu en la plantilla docent i investigadora de les universitats.

Tanmateix, la tercera missió sol entendre's com una extensió de la recerca i sembla ocupar les dues darreres lletres del trinomi «R+D+I» (recerca, desenvolupament i innovació) i, segons com es mire, inclou la divulgació científica. La transferència s'associa amb la «necessària» vinculació de la Universitat a la societat –presuposant, doncs, que formar titulats superiors no vincula (prou) la Universitat a la societat–, al progrés social i econòmic.

I precisament el darrer punt s'emfasitza avui dia i així es pot llegir i sentir sovint que la Universitat té l'obligació de retre comptes pels diners que rep (en anglès *accountability*) i de donar solucions a l'empresa. Aquest és un pressupòsit fal·laç i de conseqüències imprevisibles. La Universitat té l'obligació o, millor, la missió de formar titulats superiors en un entorn en què docència i investigació s'interrelacionen, ja que una docència que no es fonamenta en una recerca científica en poc es diferencia de l'ensenyament secundari i, per tant, aconsegueix uns objectius importants però diferents dels que han de guiar l'activitat universitària general. La Universitat, a més, pot aportar coneixements de ciència bàsica i aplicada que puguin contribuir al progrés socioeconòmic. Això no implica que *haja* de fer-ho en tots els casos i encara menys que hagen de ser els professors-investigadors els que assumeixen el protagonisme en tot el procés. És difícil que una única persona pugui ser amb èxit professor-investigador, inventor, empresari, gestor i divulgador o, si més no, de manera simultània. El sistema ha d'articular els mitjans perquè totes aquestes tasques es desenvolupen de manera eficaç i eficient, però pretendre convertir la potencialitat i la intenció en obligació pot acabar afeblint l'essència de la Universitat, fent-la dimitir de la seua autèntica missió. ☺

«LA TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENT S'ASSOCIA AMB LA "NECESSÀRIA" VINCULACIÓ DE LA UNIVERSITAT A LA SOCIETAT, AL PROGRÉS SOCIAL I ECONÒMIC»

Maria Josep Cuenca. Vicerectora d'Investigació i Política Científica, Universitat de València.